

ЈАНУАРСКИТЕ ПЛАТИ ВО ОБРАЗОВАНИЕТО ПОВИСОКИ ЗА 10%

Министерството за образование и наука – МОН на денешната работна средба со претставници на Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК, излегоа со предлог за зголемување на платите на вработените во основното, средното и високото образование за 10%, отпочнувајќи од јануарската плата 2020 година. Всушност, тоа беше и барањето на СОНК, зголемувањето на платите во образованието да отпочне со јануарската плата, што по долги и тешки преговори и под притисок за организирање на Генерален штрајк, МОН го прифати ова барање. Со 10-те проценти се доби приближно процентот којшто го бараше СОНК за зголемување на платите во однос на минималната плата на национално ниво, што изнесува околу 25%, а со ова последно зголемување од 10% платите во образованието кумулативно се зголемени околу 22%.

На оваа работна средба договорено е во наредниот период да се отпочнат конструктивни преговори во врска со исплата на регрес за годишен одмор, исплата на реални трошоци за превоз, исплата на прекувремени часови од работа, реална исплата на работа во паралелки со комбинирана настава и други прашања коишто ќе се регулираат со измени и дополнувања на колективни договори за основно и средно образование. Исто така, договорено е што поскоро да се сретнат работните групи на МОН и СОНК за усогласување на Колективниот договор за високо образование и наука, којшто во работна верзија е изработен од страна на СОНК.

СОНК ВЛЕГУВА ВО ГЕНЕРАЛЕН ШТРАЈК

Советот на Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК, на својата редовна 21-ва седница донесе Одлука дека го отфрла предлогот на Владата и МОН, за зголемување на платите во основното, средното и високото образование и наука за 10% од април 2020 година. Оваа Одлука е донесена едногласно и се темели врз основа на изјаснувањето на огромниот број на членови на СОНК.

Советот на СОНК го почитува социјалниот дијалог и се надева дека во наредниот период од 15 дена ќе оствари конструктивни средби со Владата и МОН, на кои ќе се прифатат барањата за зголемување на платите во дејноста образование од 01.01.2020 година и за проценти за којшто дополнително ќе бидат договорени, а врз основа на зголемувањето на минималната плата на национално ниво. Во спротивно, ќе се активира Одлуката за Генерален штрајк на 11.11.2019 година, каде што ќе се достават и дополнителни барања во однос на исплата на регрес за годишен одмор, трошоци поврзани со превоз на работниците до работно место и назад, исплата на прекувремени наставни часови, соодветна исплата на работа во комбинирани паралелки итн. Исто така, од особена важност е барањето на СОНК за потпишување на колективен договор за високо образование и наука со период на имплементација од 01.01.2020 година.

Штрајкот би се одвивал во сите основни, средни, високообразовни и научни институции, во кои има членови на СОНК, како и во установи каде што по пат на солидарност би се приклучиле и други вработени во образованието. Штрајкот би бил класичен, а тоа значи дека вработените кои ќе бидат во штрајк нема да изведуваат настава и други активности што се поврзани со наставата, а тоа би значело прекин на воспитно-образовниот процес.

Советот на СОНК смета дека МОН и Владата ќе донесат мудра одлука и ќе го прифатат барањето на СОНК, коешто е реално и издржано и дека на задоволство на сите просветни работници ќе бидат зголемени платите за поголем процент од понуденото, со имплементација од 01.01.2020 година.

ОДРЖАН МАСОВЕН ПРЕДУПРЕДУВАЧКИ ШТРАЈК НА СОНК

ОДРЖАН МАСОВЕН ПРЕДУПРЕДУВАЧКИ ШТРАЈК НА СОНК

Во текот на вчерашниот ден, 2-ри септември, почетокот на учебната година, врз основа на Одлуката на Советот на СОНК, донесена на 19-та редовна седница на ден 23-08-2019 година, во синдикалните организации на СОНК од основното и средното образование, се одржа еднодневен предупредувачки штрајк.

Самата организација на предупредувачкиот штрајк, со сите пропратни материјали и најави за одржување, како и денот на одржување на истиот, со однапред договорениот тек во Упатството, доставен од страна на СОНК, помина на достоинствено ниво. Исто така, вредно е да се напомене дека на предупредувачкиот штрајк немаше поголеми притисоци од власта на сите нивоа, почнувајќи од училиштата, локалните самоуправи и на централно ниво.

Од извештаите поднесени до штрајкувачкиот одбор на СОНК, од страна на претседателите на регионалните одбори на СОНК, во својство на претседатели на штрајкувачкиот одбор на ниво на секој Регион, може да се заклучи дека Одлуката на Советот на СОНК, со мали исклучоци, е испочитувана од сите синдикални организации на СОНК, но и поголем број од вработените кои не се членови на СОНК, кои по пат на солидарност се приклучија кон предупредувачкиот штрајк.

За овој еднодневен предупредувачки штрајк на СОНК и Барањата на Советот на СОНК, во знак на безрезервна поддршка, до СОНК во писмена форма пристигнаа многубројни писма со поддршка од страна на родители, членови на синдикални организации од дејноста предучилишно образование – детските градинки и културата, Конфедерацијата на слободни синдикати на Македонија – КСС, од сите грански синдикати на КСС, како и од синдикати за образование со кои СОНК има воспоставено билатерални односи од Република Србија, Бугарија, Хрватска, Босна и Херцеговина, Словенија, Црна Гора, Албанија, Косово, Република Српска, и Европската Конфедерација на синдикати за образование – ETUCE, за што сме им бескрајно благодарни.

Наредниот период од еден месец, поточно во текот на месец септември, за Советот на СОНК, согласно Одлуката е период во кој, по пат на преговори, а во духот на коректниот социјален дијалог и партнерство со Министерството за образование, се очекува да се постигне договор за висината на процентот и периодот на реализација на зголемување на платите на вработените во основното и средно образование.

Во овој период се очекува СОНК и МОН да го отворат прашањето за потпишување на Колективен договор за високо образование и наука.

Во почетокот на месец октомври, Советот на СОНК ќе одржи седница, на која ќе се разгледа исходот на преговорите со МОН, по однос на зголемувањето на платите во сите сфери на образованието и зависно од истиот ќе донесе одлука за натамошните чекори на СОНК.

ДОНЕСЕНА ОДЛУКА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ПРЕДУПРЕДУВАЧКИ ШТРАЈК

ОДРЖАНА 19-ТА РЕДОВНА СЕДНИЦА НА СОВЕТОТ НА СОНК

ДОНЕСЕНА ОДЛУКА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ПРЕДУПРЕДУВАЧКИ ШТРАЈК

На ден 23-08-2019 година, Советот на СОНК, во проширен состав, ја одржа својата 19-та редовна седница, на која се изврши детална анализа на социјалниот статус на вработените во дејностите што ги обединува СОНК и изјаснувањата од одржаните состаноци на ниво на синдикалните организации на СОНК, а во врска со донесените Заклучоци на 18-та седница на Совет на СОНК, која беше одржана на 21-06-2019 година.

На седницата присуствуваше и Министерот за образование и наука г-нот Арбер Адеми, со своите најблиски соработници, кој пред членовите на Советот на СОНК истакна дека како Влада на Р.С.Македонија вложуваат многу и се направени повеќе инвестициски вложувања и реформи во делот на образованието. Секако дека како Влада имаат желба и силно се работи на идно зголемување на платите, но откако ќе имаме јасна слика, со јасни податоци како стојат работите генерално во државата.

Од опширната расправа на седницата по однос на социјалниот статус на вработените, Советот на СОНК констатира дека со донесувањето на Законот за детска заштита и потпишувањето на новиот Колективен договор за оваа дејност, лошата социјална состојба кај вработените во детските градинки е делумно ублажена и е во рамките на висината на минималната плата на национално ниво. Исто така, оваа состојба е ублажена и кај вработените во дејноста култура со нивелацијата на платите во оваа дејност, но за жал во сите степени на образованието вработените земаат плата под просекот на платата на национално

ниво и со огромна процентуална разлика на минималната плата на национално ниво. Овие непобитни факти резултираат со заклучок дека социјалниот статус на вработените во образованието е под секое ниво и нивото на достоинството на просветниот работник.

Од констатираната социјална состојба кај вработените во основното и средно образование и изјаснувањето на синдикалните организации на СОНК по однос на Заклучоците од 18-та седница на Советот на СОНК, неминовен беше заклучокот дека најавеното зголемување на септемвриската плата од 5% не е доволен и смета дека процентот на зголемување на платите треба да е во согласност на процентот на зголемување на минималната плата на национално ниво, односно севкупно за 25%. Од погоре наведените причини, доколку до 1-ви септември не се изнајде решение или утврди терминот на зголемување на платите во овие дејности, Советот на СОНК донесе едногласна Одлука во дејностите основно и средно образование, на првиот училишен ден, 2-ри септември да се одржи едnodневен предупредувачки штрајк.

Советот на СОНК, исто така, побара да се интензивираат преговорите со МОН, а најдоцна до крајот на месец септември, оваа година, да се утврди процентот на зголемување на платите кај вработените во сите сфери на образованието, како и утврдување на терминот и процентот за зголемување на платите за 2020 година. Доколку до предвидениот термин не се најде прифатливо решение, Советот на СОНК на почетокот на месец

октомври ќе одржи седница на која ќе се утврдат идните чекори, не исклучувајќи го генералниот штрајк во сите степени на образование.

ОДРЖАН ЈАВНИОТ ПРОТЕСТ НА СОНК ПРЕД ВЛАДАТА

ОДРЖАН ЈАВНИОТ ПРОТЕСТ НА СОНК ПРЕД ВЛАДАТА

**СОНК НЕ ОТСТАПУВА ОД БАРАЊАТА НА
ЧЛЕНСТВОТО**

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија – СОНК, како најброен грански синдикат, учествуваше на најавениот Јавен протест, организиран од страна на Конфедерацијата на слободни синдикати на Македонија – КСС, како репрезентативен синдикат во јавниот сектор, кој што се одржа на 8-ми јуни оваа година.

КСС, секако и СОНК, во изминатиов период одржаа неколку регионални протести, во повеќе градови низ нашата држава, но истите останаа без резултати, односно Владата немаше слух за легитимните барања на вработените од јавниот сектор и ниту еднаш не изрази спремност да разговара со синдикатот. Од тие причини се донесе одлука за организирање на овој масовен протест. И во оваа прилика, да се потсетиме на Барањата, упатени до сите релевантни фактори во нашата држава, кои се :

- подигнување на степенот на социјалниот дијалог и партнерство со репрезентативните синдикати;
- безусловно почитување на законите и колективните договори;
- зголемување на платите во сите дејности, согласно зголемување на минималната плата на национално ниво, односно зголемување за 25%;
- учество на репрезентативните синдикати во планираните реформи во јавниот сектор, особено во образованието;
- во дејности каде што нема, склучување на колективни договори.

И покрај огромните индивидуални и генерални притисоци : на уредно поканетите медиуми за одржување на прес конференција на КСС и на СОНК, беа опструирани и немаше присутен ниту еден новинар. Со ваквата постапка цениме дека имаше обид за

спречување на слободата на говорот и известување на јавноста и нашите членови за протестот. Исто така, денот на одржувањето на протестот- сабота, Владата го прогласи за работен ден за сите вработени во јавниот сектор од Скопје, со што уште еднаш се направи обид за опструкција, обид за да се спречат многу наши членови да излезат и јавно да го искажат своето незадоволство, пред се од социјалниот статус.

Протестот се одржа во Скопје пред Владата, на кој зедоа учество околу 6.000 членови на гранските синдикати при КСС, секако со најголем број на членови од СОНК.

Доколку во краток временски период нема резултати, по однос на барањата од страна на нашиот синдикат, Советот на СОНК ќе одржи седница, на која ќе бидат разгледани сите можни идни чекори и активности, кои СОНК ќе ги преземе за остварување на зацртаните барања, не исклучувајќи ја можноста и за носење Одлука за организирање и одржување на генерален штрајк во сите дејности што ги застапува нашиот синдикат.

ДОНЕСЕНА ЕДНОГЛАСНА ОДЛУКА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВЕН МАСОВЕН ПРОТЕСТ

ОДРЖАНА СЕДУМНАЕСЕТАТА РЕДОВНА СЕДНИЦА НА СОВЕТОТ НА СОНК

**ДОНЕСЕНА ЕДНОГЛАСНА ОДЛУКА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВЕН МАСОВЕН
ПРОТЕСТ**

Советот на СОНК, во проширен состав, на 17 и 18 мај оваа година, ја одржа својата седумнаесета редовна седница, на која што беа разгледани повеќе точки во надлежност на нашиот Синдикат.

На една од точките, од дневниот ред на седницата, се изврши анализа на досегашните активности во дејностите што ги обединува СОНК, но и се направија согледувања и сондажа од одржаните состаноци на регионално ниво и мислења од страна на членството за идните чекори што треба да ги направи нашиот синдикат, за остварување на барањата утврдени од минатата година и врз основа на истите се одржаа протести во повеќе градови во нашата држава.

Од дискусиите и анализите по однос на платите, поединечно за секоја дејност, членовите на Советот на СОНК го констатираа следното:

– Во дејноста детска заштита – детските градинки и покрај тоа што на неколку средби и на највисоко ниво и на ниво на претседатели на синдикални организации, на кои што од страна на Министерот за труд и социјална политика, беше ветувано дека со донесувањето на Законот за детска заштита, каде што со бодови се регулирани работните места на носителите на дејноста(не за сите вработени), ќе има зголемување на платите на вработените од оваа дејност, сеуште нема никаков резултат. Ставот на СОНК, по однос на ова прашање е дека треба да се потпишат измени и дополнувања на Колективниот договор за детска заштита, во кој што ќе бидат вградени сите работни места и се направат корекции на коефициентите, согласно постоечките закони.

– Во дејностите основно, средно и високо образование и наука и покрај укажувањата и барањата од страна на раководството на СОНК и доставените заклучоци од страна на Советот на СОНК, за усогласување на платите, согласно процентуалното зголемување на минималната плата на национално ниво, на средбите со Министерот за образование се добива одговор дека во Буџетот за

овие дејности е предвидено зголемување на платите за 5% , што не е доволно за следење на растот на висината на минималната плата во Р.М. Ставот на СОНК е дека процентот на зголемување на минималната плата на национално ниво, треба да биде пропорционален и во делот на зголемување на платите, согласно постоечките колективните договори за основно и средно образование, а во најскоро време да се потпише Колективен договор за високо образование и наука.

– Во дејноста култура и покрај настојувањето на СОНК, долгогодишната неправда кај вработените во оваа дејност, каде што за исто работно место во иста организација или во друга организација во културата, се земаат различни висини на плати, да се регулира со Колективен договор за култура. Наместо на ваков начин да се регулираат платите во оваа дејност, еднострано, без учество на СОНК, Министерството за култура решава да се нивелираат платите во оваа дејност. Ставот на СОНК, по однос на ова прашање е дека треба под итно да се потпише Колективниот договор за култура и платите да се регулираат по истиот.

По извршената опширна анализа, Советот на СОНК, **едногласно** донесе Одлука, во корелација со КСС, **на 8ми јуни** оваа година, да се организира Јавен масовен протест во Скопје, на платото пред Влада на Република Северна Македонија, на кој ќе се побара остварување на барањата на вработените од јавниот сектор, каде што секако припаѓаат дејностите што ги обединува нашиот Синдикат.

НИВЕЛАЦИЈАТА НА ПЛАТИ ВО КУЛТУРАТА ВНЕСУВА ЗАБУНА КАЈ КУЛТУРНИТЕ РАБОТНИЦИ

НИВЕЛАЦИЈАТА НА ПЛАТИ ВО КУЛТУРАТА ВНЕСУВА ЗАБУНА КАЈ КУЛТУРНИТЕ РАБОТНИЦИ

Највисокото раководството на СОНК одржа работна средба со претседателите на синдикалните организации на СОНК од дејноста култура, на која се расправаше за најавената нивелација на плати во установите од културната дејност. Во своето воведно обраќање, претседателот Јаким Неделков ги информираше присутните дека СОНК, како репрезентативен синдикат во културната дејност, воопшто не бил консултиран, ниту информиран за начинот и постапката на нивелација на платите, па оттука е и незадоволството во однос на немањето на социјален дијалог на два релевантни социјални партнери, во согласност со домашните закони, како и меѓународните конвенции за социјален дијалог и партнерство. Тој додаде дека го поздравува секој обид на министерството за подобрување на социјално-економската положба на културните работници, но дека без соодветна процедура, без вклучување на СОНК, без транспарентност во работата, сите нивни напори ќе предизвикаат сомнеж во однос на исправноста на нивната одлука. Исто така, го потенцираше и неспроведувањето на процедурата при промена на коефициентите на сложеност на работното место, за кое, како што вели, претставува кривично дело и е тежок прекршок.

Претседателите на синдикални организации беа со различни ставови околу нивелацијата, од која впрочем сите очекуваат соодветно зголемување на платите. Тие подвлекоа дека очекуваат, она за што долги години се залагаше и го правеше СОНК, а тоа е израмнување на платите по работни места на национално ниво, конечно ќе се оствари. Меѓутоа, дел од

дискутантите истакнаа дека од можноста на увид во табеларите со новите коефициенти, зголемувањето ќе биде најголемо само кај носителите на дејност, додека пак кај помошно-техничкиот кадар сосема симболично или воопшто ќе го нема. Дел од носителите на дејност пак, го истакнаа своето задоволство, потенцирајќи дека конечно нешто добро е направено во однос на нивната професија.

На крајот од средбата, беше заклучено дека СОНК и Министерството за култура, во најкраток можен рок, треба да воспостават комуникација, да се разрешат дилемите околу нивелацијата и да се земат во предвид сите конструктивни забелешки кои ќе ги достави нашиот синдикат.

ПРВОМАЈСКИ ПРОГЛАС

ПРВОМАЈСКИ ПРОГЛАС

Почитувани членови на Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Република Македонија (СОНК), членови на останатите синдикати, работници, македонска јавност...

Преку овој првوماјски проглас сакаме да се обратиме до членовите на СОНК и не само до нив, туку и до сите работници во државата, како и до целата јавност со наше видување на состојбите на работниците од аспект на социјално-економската положба, социјалниот дијалог и партнерство, сигурноста на работното место, безбедноста при работа и т.н.

Одбележувањето на Први мај, меѓународниот празник на трудот, датира уште од пред повеќе од 130 години, односно во спомен и

чест на штрајкувачите од Чикаго, кои во 1886 година штрајкувале од први до четврти мај со единствено барање, а тоа е осумчасовно работно време. Штрајкот бил крваво задушен, при што полицијата употребила сила и како резултат на тоа имало и неколку жртви. Водачите на штрајкот биле уапсени, осудени и погубени.

На првиот конгрес на Втората интернационала одржан во 1889 година било одлучено: “Први мај да биде заеднички празник во сите земји, на кој работниците треба да манифестираат единство и солидарност во своите барања за подобрување на својата положба”. Оттогаш, празникот е манифестација на класната солидарност на работниците во светот.

Први мај се слави секаде во светот, некаде со масовни протести, а некаде со првوماјски викенд на некое излетничко место, со првوماјска скара и музика. Во Македонија нема голема традиција за организирање на големи првوماјски протести, освен симболични првوماјски маршови или прошетки на некои синдикални организации, со што ќе се одбележи овој ден на работниците. Секако, ние како најголем Синдикат во државата имаме свој став околу ова прашање, дали масовно да се излезе на овој ден и да се протестира, во симболичен број да се маршира или ако е празник да се празнува на начин како што налага нашата традиција.

Нашиот став е дека празникот треба да се празнува, а за работа, секоја организација која се занимава со одбрана и зголемување на правата на работниците има на располагање цела година. И овој наш став да не изгледа гола демагогија, ќе го поткрепиме со неколку аргументи. СОНК во изминативе децении и години конкретно докажуваше и докажува со организирање на протести и штрајкови дека е единствениот Синдикат кој е во состојба тоа да го направи, без лажни закани и ветувања, без правење на сопствен маркетинг, без разлика која политичка опција е на владеење... Ако постои сомнеж во вистинитоста на овие факти, може многу лесно да се проверат, а и да се присетите која друга работничка организација во последнава

деценија – две организирана сериозен протест или штрајк????

Со овој првوماјски проглас нашата идеја не беше да се саморекламираме, туку, уште еднаш на ваков начин да го изразиме нашето незадоволство околу положбата на нашите членови во дејностите детска заштита, основно, средно, високо образование, наука и култура. И покрај сите заложби на нашиот Синдикат, во сите споменати дејности заеднички е фактот што тие како едни од најважните дејности во државата, ако не и најважни, се на дното на скалилото на плати во јавниот сектор во државата, а пак и да не зборуваме за надвор од неа, во соседството и пошироко. Во последниве неколку години државата се обиде да направи обид за подобрување на социјалниот статус на оваа категорија на работници, но тоа беше сосема симболично и незадоволително од една страна, како и селективно, од друга страна. Зголемувањето на платите од 5% за детските градинки, основното и средно образование ни одблизу не ги задоволуваат основните потреби за егзистенција, наспроти зголемување на минималната плата на национално ниво од 20%. Ситуацијата во установите од културата и високото образование и науката е уште полоша, од позиција на ниски плати, дури ни без тие 5% зголемување во 2018 година. Ветувањата за зголемување на платите и во 2019 година за дополнителни 5% за СОНК се добродојдени, но процентот е апсолутно неприфатлив, односно низок. СОНК во повеќе наврати укажуваше и бараше усогласување на платите со процентот на зголемување на минималната плата на национално ниво.

Што се однесува до социјалниот дијалог и партнерство, наша проценка е дека во последните неколку години е во континуирано опаѓање. СОНК воопшто не е задоволен од односот на некои министерства кои за многу важни измени на законски решенија не го вклучуваат социјалниот партнер во изготвување на заеднички прифатливи решенија што се во интерес и на работниците и на државата, што впрочем е законска обврска. Исто така, цениме и дека селективниот однос кон одредени синдикати е апсолутно неприфатлив и спротивен на Законот.

За СОНК како грански синдикат и како дел од Конфедерацијата на слободни синдикати (КСС) е исто така неприфатлив игнорантскиот однос на ресорните министерства и на Владата и покрај јавните упатени Барања за остварување на сериозни средби и разговори со што би се затвориле отворените прашања и проблеми. Особено навредува ваквиот однос и покрај низата јавни социјални протести во изминатава година што ги организираше СОНК во рамките на КСС. За ваквиот однос на државата кон релевантни социјални партнери во однос на социјалниот дијалог и партнерство во Македонија даде и Меѓународната Конфедерација на синдикати -ITUC во последниот свој извештај, каде што Македонија е ставена на листата со држави од Африка, каде што правата на работниците секојдневно се кршат.

Севкупно, состојбите на работниците во Македонија се на многу ниско ниво, од аспект на социјален статус и економска сигурност, во однос на социјалниот дијалог и партнерство, во однос на почитување на законите и други правни акти, во однос на сигурноста на работните места, во однос на безбедноста при работа и т.н.

Доколку многу сериозно и многу брзо не се сфатат нашите укажувања, дотолку повеќе надлежните во државата ќе ја сфатат сериозноста и силата на нашиот Синдикат.

Не ја потценувајте одлучноста, силата и единството на членовите на Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Р. Македонија.

Да живее 1-ви мај, меѓународниот ден на работниците, да живее СОНК, да живеат сите прогресивни сили во Македонија !!!

ЈАКНЕЊЕ НА СИНДИКАЛНИТЕ ВЕШТИНИ И СИНДИКАЛНОТО ДЕЛУВАЊЕ

СИНДИКАЛНА ШКОЛА НА СОНК

ЈАКНЕЊЕ НА СИНДИКАЛНИТЕ ВЕШТИНИ И СИНДИКАЛНОТО ДЕЛУВАЊЕ

Самостојниот синдикат за образование, наука и култура на Р.Македонија – СОНК , под покровителство на Регионалниот одбор на СОНК – Чаир, организираше втора по ред работилница за неговото членство, од вкупно планираните дваесетина. На работилницата учествуваа претседателите на синдикалните организации од Регионалниот одбор на СОНК – Чаир, како и дваесетина млади синдикални членови. Во улога на едукатор беше еминентниот професор по трудово право на факултетот „Јустинијан Први“, Лазар Јовевски.

Тема на оваа работилница беше „ Јакнење на синдикалните вештини и синдикалното делување“, на која што присутните поблиску се запознаа со синдикалното движење, синдикалното дејствување, како и улогата на Синдикатот во заштитата и унапредувањето на работничките права. Имено, ова е втора работилница по ред, со цел едукација на младите синдикални лидери за оспособување на синдикалното делување, соочување со проблемите при нивното работење, како и начини и можности за нивно решавање.

Семинарот имаше голем интерес од страна на членовите на Регионалниот одбор на СОНК – Чаир, а динамичното и интерактивното излагање на проф. Јовевски поттикна дискусија преку која членовите на СОНК ги искажаа своите проблеми и предизвици.

На крајот од семинарот, општ заклучок од присутните беше дека состојбите во дејностите образование, наука и култура можат да се подобрат единствено со одлучно и единствено дејствување на сите членови на СОНК, вклучувајќи ги и најрадикалните методи, со што конечно вработените во овие дејности би го завземале заслуженото место во општеството.

НА ЛАГАТА И СЕ КРАТКИ НОЗЕТЕ

НА ЛАГАТА И СЕ КРАТКИ НОЗЕТЕ

Деновиве се изнаслушавме лелеци и плачови од Синдикатот на културата на Република Македонија (СКРМ) кои што, како што велат тие, биле изложани од министерството за култура, а во врска со нивелација на платите во културата.

Премногу наивно од СКРМ, а и од сите оние кои поверувале во дилот помеѓу министерството за култура и “нивниот социјален партнер” – СКРМ, дека со мартовска плата ќе има нивелација на платите во установите од културата. Наивно, аматерски и со голема доза на потценување на вработените во културата е оваа лажна информација пласирана во јавноста на крајот на минатата година, а во интерес на двете споменати институции, секој од свој интерес за поентирање во дадената ситуација.

Ќе изнесеме неколку факти кои го поткрепуваат нашето тврдење, за кои што објавивме статус и став на СОНК околу оваа проблематика уште на 26 декември 2018 година со наслов **“Трагична претстава по сценарио, режија и главни улоги на министерството за култура и СКРМ”**, што изворно може да се прочита на нашата страница [тука](#).

Со таа објава дури не беше спомнато ниту дека доаѓа и период на избори, период каде што согласно изборниот законик не е возможно зголемување на платите во јавниот сектор. Но и покрај тој силен факт, двете институции до пред некој ден беа убедени во сопствените лаги. Едните дека ќе направат добро дело и конечно нешто ќе направат за вработените во културата, а другите дека заради нив ќе се нивелираат (зголемат) платите на дел од вработените во културата.

Едните ќе си купат социјален мир и одбегнување на реалноста, а другите ќе станат “херои во културата” и со такви евтини лаги и манипулации ќе зграбат што поголем број на членови, кои патем речено, секојдневно со лаги се обидуваат да зачленат членови на сметка на отчленување од СОНК.

Впрочем, СКРМ не престанува да лаже заради сопствени интереси дека е единствениот синдикат за култура кој што се грижи за вработените во културата, а особено за уметниците, дека е заслужен за договорот за нивелација на платите, за изготвување на нов колективен договор во културата, закон за култура.....и што уште не, само да дојде до што повеќе членови, повеќе членарина, повеќе лични интереси на поединци.

Логична последица на се ова е прашањето, како сега раководството на СКРМ ќе му објасни на своето членство, зошто нема нивелација и зголемување на платите во март?! Зарем ќе се правдаат дека не знаеле за изборниот законик?! Или, ќе сметаат за доволно дека со една блага, неуверлива реакција, па и со срамежлива закана дека ќе немаат разбирање за нивните изговори, а и нема да имаат ниту грам толеранција, ниту минута доцнење.....

Дали е доволно ова за работниците во културата???

Впрочем, ова е проблем на СКРМ, и според народната поговорка “како ќе си посееш, така ќе си жнееш” !

Нашата цел со објавување на овој текст е да ја изнесеме вистината во јавноста, а особено кај културните работници,

дека со лаги и манипулации не може да се дојде до успех, кој што впрочем, сите го посакуваме.

Вистината е една и единствена, а тоа е дека СОНК долг период работеше со министерството за култура за изедначување (нивелација) на платите согласно колективниот договор, кој што беше изработен и поминат на јавна расправа во синдикалните организации од културата. Единствен проблем беше примената односно, СОНК не сакаше да го потпише тој договор додека не се обезбедат средства за реализација.

Се другото е лага и манипулација со културните работници, на сопствена штета на дејноста, а во интерес на поединци.

И на крајот, не заборавајте дека СОНК континуирано преку средствата за јавно информирање и особено преку организирање на јавни протести го искажува незадоволството на членовите од културата за хаосот во однос на плати, надоместоци на плати, работни услови, кариерен развој и други проблеми што ги имаат вработените во оваа дејност.